

Obec Sázava

jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. č. 256/2001 Sb.,

o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen zákon o pohřebnictví)

vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona

Řád veřejného pohřebiště obce Sázava

1. Rada obce Sázava ve smyslu § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů schválila tento Řád veřejného pohřebiště obce Sázava dne 26. 08. 2020, pod číslem usnesení 7/2020/RO.
2. Řád veřejného pohřebiště obec vydává po předchozím souhlasu Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 26. 08. 2020, vydaného pod č.j.:KUJI 81782/2020

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.
2. Provozovatelem veřejných pohřebišť je obec Sázava, IČ: 00374466, se sídlem: Sázava 159, zastoupená starostou obce.
3. Úcta k památce zesnulých a účast na smutku pozůstalých, jakož i společenské poslání pohřebiště jako veřejného pietního místa určeného k rozloučení se zemřelými, k jejich pohřbívání a k ukládání jejich zpopelněných ostatků vyžaduje, aby pohřebiště bylo udržováno v dobrém stavu a aby bylo dbáno příslušných zdravotních, hygienických a bezpečnostních předpisů.

Článek 2

Působnost řádu pohřebiště

1. Vysvětlení zkratk pojmů:
  - a) Řád – Řád veřejného pohřebiště. Zveřejněná závazná pravidla a podmínky upravující správu a provoz pohřebiště a povinnosti osob, kterým svědčí právo nájmu místa na pohřebišti, dále osob, které zde vykonávají objednané činnosti a návštěvníků pohřebiště v souladu se zákonem o pohřebnictví.
  - b) Provozovatel pohřebiště – vykonává provozování veřejného pohřebiště zejména ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o pohřebnictví.
  - c) Správce pohřebiště – vykonává provozování veřejného pohřebiště ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o pohřebnictví.

2. Vymezení často používaných pojmů:

- a) Hrob – hrobové místo určené pro ukládání lidských pozůstatků s následným zásypem zeminou.
- b) Hrobka – hrobové místo určené pro ukládání lidských pozůstatků v rakvi do obestavěného prostoru pod nebo nad zemí, nezasypané zeminou. Hrobka je věc nemovitá mající charakter dočasné stavby, kterou nelze přenést z místa na místo bez porušení její podstaty.
- c) Hrobové zařízení - např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska, stéla nebo jiná ozdoba hrobu, které mohou být bez znehodnocení od hrobového místa odděleny (zpravidla movitá věc).
- d) Urnové (epitafní) místo – je hrobové místo určené pouze pro ukládání uren se zpopelněnými lidskými ostatky (minimálně v úředních obalech) do vyhrazeného prostoru pod nebo nad zemí; uložení uren se zpopelněnými ostatky je s prokazatelným souhlasem provozovatele pohřebiště možné i do hrobu a hrobek nebo v pevných obalech na jejich povrch.

3. Ustanovení tohoto Řádu se vztahují:

- a) na veřejné pohřebiště v místní části Sázavy na parcele číslo: 724/7, ostatní plocha, v KÚ Sázava u Žďáru nad Sázavou ve vlastnictví Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Sázavě.
- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek
- místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách
- válečný hrob

4. Vnější hranice těchto pohřebišť jsou vymezeny oplocením a kamennou zdí.

5. Řád je závazný pro provozovatele – obec a dále pro subjekty, zajišťující pohřební

služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem provozovatele pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.

6. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon o pohřebnictví a občanský zákoník. Smlouva i řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu – speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídíme se pravidly uvedenými v právních předpisech.

7. Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím zastupitelstva obce Sázava prohlásit za „Čestný hrob“. Hrob, který bude prohlášený „Čestným hrobem“ bude opatřen nápisem „Čestný hrob“. Nájemci hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“ přísluší sleva z nájmu ve výši 100 %. Nájemce nesmí bez souhlasu zastupitelstva obce Sázava odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je obec Sázava povinna učinit na své náklady opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti hrobu.

8. Náhrobek, vykazující vysoké uměleckořemeslné zpracování, je možné rozhodnutím rady obce Sázava prohlásit za „Cenný náhrobek“. Nájemce nesmí bez souhlasu rady obce Sázava odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází náhrobek prohlášený za „Cenný náhrobek“, neprojeví zájem nájemci nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je obec Sázava povinna učinit na své náklady opatření směřující k zachování „Cenného náhrobku“.

Článek 3

Rozsah poskytovaných služeb

1. Na pohřebišti obce Sázava jsou poskytovány zejména tyto základní služby:

a) základní – nezbytné pro řádný chod pohřebiště

- nájem hrobového místa – pro hroby, hrobky k uložení lidských pozůstatků, pro uložení lidských ostatků v urnách,
- správa pohřebiště a objektů na pohřebišti,
- zajišťování výkopových prací souvisejících s pohřbením a exhumací,
- vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště,
- zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby nájemců a veřejnosti,
- vykonávání dozoru nad dodržováním řádu pohřebiště,
- běžná údržba pohřebiště včetně zeleně, oplocení, mobiliáře a inženýrských sítí,
- zajišťování svozu, odvozu a likvidace odpadů,
- běžná údržba a úprava společných hrobů a ve sjednaném rozsahu i čestných hrobových míst.

2. Při nakládání s hrobovým zařízením jako s věcí opuštěnou bude provozovatel pohřebiště postupovat podle občanského zákoníku.
3. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na tomto veřejném pohřebišti pohřbeni, ale pouze se souhlasem provozovatele pohřebiště. Den před přijetím lidských pozůstatků je potřeba předložit provozovateli kopii listu o prohlídce zemřelého, kterou uloží minimálně po tlecí dobu v příloze hřbitovní knihy.

Článek 4

Doba zpřístupnění pohřebiště, povinnosti návštěvníků, způsob a pravidla užívání zařízení

1. Pohřebiště je místo veřejně přístupné:
V zimním období (říjen-březen) od 9:00 do 17:00 hod.
V letním období (duben-září) od 8:00 do 20:00 hod.
V den Památky zesnulých, včetně předcházející soboty a neděle od 9:00 do 23:00 hod.
2. Provozovatel je oprávněn povolit odůvodněnou výjimku individuálním povolením.
3. Návštěvníci jsou povinni opustit pohřebiště do konce uzavírací doby bez upozornění.
4. Mimo vymezenou dobu je pohřebiště uzamčeno.
5. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků.
6. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.
7. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání alkoholických nápojů na pohřebišti.
8. Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se jen s prokazatelným souhlasem provozovatele a za podmínek stanovených provozovatelem.
9. Na pohřebišti není dovolena jízda i jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních občanů.
Chodci mají vždy přednost před vozidly.
10. Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech apod.

11. Návštěvníci jsou povinni chovat se na pohřebišti důstojně a pietně s ohledem na toto místo, řídit se Řádem pohřebiště. Zejména není návštěvníkům pohřebiště dovoleno se zde chovat hlučně, používat audio a video přijímače, kouřit, požívat alkoholické nápoje a jiné omamné látky, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby, nechat volně pobíhat psy, kočky a jiná zvířata a používat prostory pohřebiště i jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
12. Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.
13. Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Provozovatel může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat.
14. Ukládání nádob, nářadí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště – mimo odpadu stavebního a nebezpečného. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.
15. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti.
16. Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento provozní Řád a provozovatel.
17. Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze na vyhrazených místech po předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště. Není dovoleno umístění reklam na stromech ani zařízeních pohřebiště ani hrobových místech a hrobových zařízeních.
18. Na pohřebišti rovněž není dovoleno pořádat presentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny podnikatelské subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči provozovateli pohřebiště.
19. Všechny osoby, vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád, a to vždy s vědomím provozovatele pohřebiště nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto řádu potřeba.

Článek 5

Povinnosti provozovatele pohřebiště

Provozovatel pohřebiště je povinen zejména:

- 1) Provozovat pohřebiště v souladu se zákonem o pohřebnictví, tímto Řádem a zvláštními právními předpisy (např. zákon o odpadech, zákon o ochraně osobních údajů, zákon o shromažďování apod.).
- 2) Stanovit všem osobám – zájemcům o nájem stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa.
- 3) Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby; pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, jsou-li provozovateli známy.
- 4) Vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle § 21 zákona o pohřebnictví (tj. o pohřbení a exhumacích i manipulacích s ostatky) v elektronické podobě s roční frekvencí výtisku změn a jejich následném svázáním. Výtisk celkové evidence dle § 21 odst. 1 a svázání do knihy lze vyhotovit kdykoliv dle potřeby. Případně lze (vybranou) evidenci vést ve vázané knize. Současně je povinen udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.
- 5) Ukládat listy o prohlídce zemřelého i doklady o zpopelnění, byli-li předány.
- 6) Vypraviteli pohřbu vystavit doklad o pohřbení obsahující číslo hrobu nebo hrobky, jméno, popřípadě jméno a příjmení zemřelého, místo a datum jeho narození, úmrtí, pohřbení a jednoznačnou identifikaci právnické nebo podnikající fyzické osoby, která pohřbení provedla; u jiných lidských pozůstatků vést evidenci v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků.
- 7) V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.
- 8) V případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
- 9) Připravit k pronájmu nová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. (tzn. vytýčit – označit schématickým plánkem, číselně označit, vyčistit) tak, aby se minimalizoval negativní dopad na již existující hrobová místa. Pronajímat tato místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a Řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměru.
- 10) Zajišťovat běžnou údržbu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů, pokynů příslušného správního orgánu, provádět úklid cest a chodníků, běžnou údržbu oplocení, společných zařízení a inženýrských sítí v rozsahu stanoveném smlouvou, dbát na úpravu pohřebiště. Zajišťovat návrhy na rozvoj, modernizaci a opravy pohřebiště.
- 11) Zajišťovat sběr, třídění, uskladňování a likvidaci všech odpadů z pohřebiště včetně odpadů biologicky nebezpečných.
- 12) Zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebištích včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch.
- 13) Umožnit v souladu s § 4 a) zákona o pohřebnictví oprávněným osobám manipulaci se zetlenými, nezetlenými ostatky i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.
- 14) Písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na

daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu a po dobu min. 1 roku od uplynutí tlecí doby od posledního uložení lidských pozůstatků do hrobu a odkaz na uveřejněnou informaci umístí vhodným způsobem na příslušné hrobové místo.

- 15) Během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, mimo kopání hrobů nebo opravy hrobových zařízení a hrobek v sousedství avšak jen na dobu nezbytně nutnou.
- 16) Alespoň 1 x ročně v termínu do 30. září provést kontrolu náhrobků, ostatního hrobového zařízení a hrobek, které si nájemce neodebere nebo nezajistí prokazatelně jejich odstranění, vejít v jednání s nájemcem ve věci nápravy této skutečnosti.

Článek 6

Užívání hrobového místa – povinnosti uživatele

1. Nájem hrobového místa (dále jen nájem) vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem – Obcí Sázava a mezi nájemcem (dále jen smlouva o nájmu). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, výši nájemného. Výše ceny nájemného je stanovena rozhodnutím zastupitelstva Obce Sázava.
2. Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa, nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.
3. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli veškeré údaje, jejich vedení je předepsáno ust. § 21, odst.1 zákona o pohřebnictví, kterým jsou:
  - a) jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí, pokud jsou známy,
  - b) údaje o ukládání jiných lidských pozůstatků v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků, datum uložení lidských ostatků na pohřebišti včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, druh a číslo urny,
  - c) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,
  - d) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
  - e) údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa,
  - f) údaje o vlastníku hrobového zařízení, hrobky, náhrobku daného hrobového místa není-li vlastníkem nájemce, a to nejméně v rozsahu-jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození,
  - g) na žádost nájemce může být smlouva doplněna o osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu v rozsahu - jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a datum narození. Lze tak učinit i samostatnou písemnou žádostí.
4. Změny výše uvedených údajů a skutečností, potřebných pro vedení evidence veřejného pohřebiště, je nájemce i vlastník povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli pohřebiště.
5. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro pohřebiště na němž se hrob nachází,tj. 15 let.
6. Nájem hrobových míst se sjednává zpravidla na dobu: 15 let
7. Provozovatel omezil maximální délku nájmu místa na pohřebišti na dobu 25 let a minimální délku nájmu místa na 5 let (ne však na dobu kratší než je stanovena tlecí doba při pohřbení). Osvobození od úhrady nájmu jakož i slevy z cen může učinit pouze rada obce.

8. Podnájem hrobového místa třetí osobě je zakázán.
9. Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na místě hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny provozovatele pohřebiště s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
10. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze písemnou dohodou mezi provozovatelem pohřebiště, původním nájemcem a novým nájemcem na základě nové smlouvy o nájmu. Pokud původní vlastník hrobky, náhrobku nebo hrobového zařízení převede vlastnické právo k těmto věcem na nového vlastníka, je povinen o této skutečnosti bezodkladně informovat provozovatele veřejného pohřebiště a předložit provozovateli pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby.
11. Je-li nájemcem hrobového místa více spolunájemců, vyberou si tito ze svého středu jednoho, který bude zmocněn ostatními zastupovat je při komunikaci a jednáním se správcem v minimálním rozsahu pro zasílání upozornění na konec nájmu.
12. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu pronajatého hrobového místa a hrobového zařízení či hrobky v následujícím rozsahu a způsobem:
  - a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa,
  - b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobek, hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob a neohrožoval jejich bezpečnost,
  - c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel pohřebiště oprávněn tak učinit sám,
  - d) neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatele, je provozovatel pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
13. Právo nájmu hrobového místa přechází na osobu, kterou nájemce určil, popř. na svěřenecký fond určený nájemcem. Je-li nájemcem fyzická osoba a není-li přechod nájmu na určenou osobu možný a nebo neurčil-li nájemce nikoho, přechází právo nájmu na jeho manžela/manželku, není-li ho, na jeho děti, není-li jich, na jeho rodiče, není-li jich, na jeho sourozence; Nežijí-li pak na jejich děti. Není-li přechod práva nájmu na žádnou z těchto osob možný, přechází právo nájmu na dědice zemřelého. Osoba, na niž právo nájmu přešlo je povinna sdělit provozovateli pohřebiště bez zbytečného odkladu údaje pro vedení evidence veřejného pohřebiště; to platí i pro správce svěřeneckého fondu. Věrohodnost těchto osob bude doložena platnými identifikačními, případně matričními doklady.
14. Provozovatel pohřebiště může odstoupit od smlouvy o nájmu, s výjimkou smlouvy o nájmu hrobu, kde dosud neuplynula stanovená tlecí doba, jestliže nájemce neuhradí dlužné nájemné nebo úhradu za služby spojené s nájmem do tří měsíců ode dne, kdy ho k tomu správce písemně vyzval.
15. Jestliže nájemce podá před uplynutím sjednané doby nájmu návrh na prodloužení smlouvy o nájmu a plní své povinnosti dle zákona o pohřebnictví § 25 odst.4, může provozovatel pohřebiště jeho návrh odmítnout jen v případě, že: -má být pohřebiště zrušeno podle § 24 zákona-
16. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezí práva nájemce ve smyslu § 25. Dojde-li k zásahu do hrobového místa nebo zařízení a vznikne-li tím škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své osobě přibral třetí osobu.
17. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.

18. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím provozovatele a nájemce je povinen poskytnout provozovateli veškeré údaje, jejichž vedení je předepsáno § 21 odst. 1 zákona o pohřebnictví.
19. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem, tato čísla nepřemísťovat, nepoškožovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu či jiného oznámení.
20. Po zániku nájmu se lidské ostatky, o jejichž nové uložení bývalý nájemce nepožádal, ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky uloženy pod úroveň dna hrobu nebo do společného hrobu na tomtéž pohřebišti. Ponechané zpopelněné lidské ostatky se vyjmou a uloží do společných hrobů bez úředních obalů.
21. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí, v souladu s § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu, předá nájemce hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu. Při odevzdání hrobového zařízení nebo hrobky si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpopelněných, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věci.
22. Při nesplnění bodu 21 je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu tedy neoprávněně. Není-li smlouvou o nájmu stanoveno jinak a hrobové zařízení na výzvu není odstraněno, pak má provozovatel pohřebiště možnost obrátit se na soud nebo v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit, uskladnit a následně vyzvat vlastníka ať si zařízení odebere – je-li mu znám. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadované ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá. Výtěžek použije na úhradu nákladů. Smlouvou o nájmu hrobových míst lze ujednat, že pokud ke dni skončení sjednané doby nájmu nebude hrobové místo vyklizené od hrobového zařízení či hrobky, počíná běžet tzv. čekací doba pro opuštěnost dle občanského zákoníku.
23. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnou po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014) a jsou zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
24. Pokud byla hrobka opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidována do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz ustanovení § 3056 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz ustanovení § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníku hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce). U opuštěného hrobového zařízení probíhá postup shodně.
25. Některá hrobová zařízení lze provozovateli pohřebiště darovat písemnou darovací smlouvou po vzájemné dohodě.

Článek 7

Podmínky zřízení hrobu, náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník nebo jím zmocněná osoba, po prokazatelném předchozím souhlasu nájemce hrobového místa a provozovatele pohřebiště za jím stanovených podmínek.
2. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám, nebo odstranění věcí (viz. odst. 1) na pronajatém hrobovém místě, je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí, povinen činit tak dle pokynů provozovatele pohřebiště, nájemní smlouvy a tohoto Řádu a zákona.

3. Podmínky ke zřízení hrobového zařízení mimo hrobky určuje provozovatel v rozsahu:

- a) Určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci. Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny.
- b) Základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla a být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy. Základy pod rám musí být provedeny do hloubky nejméně 50 cm pod terén (pokud jsou vyztuženy).
- c) Přední a zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů.
- d) Nápis na náhrobcích nesmí být v rozporu s obecně závaznými právními normami.

7. V případě, že je místo na pohřebišti pronajato na zřízení hrobky, je nájemce oprávněn zřídit hrobku způsobem, v rozsahu a za podmínek stanovených individuálním souhlasem provozovatele ke zřízení hrobky, v rozsahu:

- a) posouzení okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k hrobovým místům) a zabezpečení stability sousedních zařízení a staveb,
- b) předložení projektové dokumentace stavby hrobky (např. tvar hroby, rozměry, odvětrání, typ terénu a půdy, prostoru hrobky pro požadovaný počet rakví, rozsah výkopu),
- c) návrh materiálů a hlavních konstrukčních prvků včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením (základ.pasy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předloženého static.výpočtu,
- d) určení místa uložení přebytkové zeminy (zajištění oddělení případných lidských ostatků, naložení, odvoz a uložení zeminy na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření),
- e) provedení základových pasů včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby,
- f) zhotovení stěn, svislé i vodorovné výztuže, otvorů pro patra a odvodnění,
- g) svrchní zakončení stavby (betonový věnec, vnitřní zakrytí stropnicemi a následná izolace proti povrchové vodě),
- h) určení minimální světlosti otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení,
- i) obsypu stěny hrobky, úpravy okolního terénu,
- j) povinnosti předat stavbu včetně souhlasu provozovatele pohřebiště tuto stavbu užívat

5. V průběhu zhotovování, údržby, oprav nebo odstraňování hrobky, hrobového zařízení na pohřebišti, odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na svůj náklad na určené místo stanovené v povolení provozovatele. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačnímu a nesmí být jejich průchodnost omezována.

6. Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit provozovateli pohřebiště a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, včetně odpadu biologicky nebezpečného, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci dle zákona. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.

7. Na pronajatém hrobovém místě lze vysadit strom nebo keř pouze s předchozím písemným povolením provozovatele pohřebiště. Provozovatel může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.

8. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn s ním nakládat bez omezení vlastnických práv, včetně odstranění hrobového zařízení z pohřebiště po předchozím projednání s provozovatelem a nájemcem.

9. Jednoduché práce nutné k udržování a výzdobě hrobových míst provádějí na pronajatých místech nájemci nebo fyzické či právnické osoby nájemci pověřené.

Článek 8

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět Exhumaci, je oprávněn pouze subjekt, který má potřebnou kvalifikaci a se kterým má provozovatel pohřebiště uzavřenou platnou smlouvu nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky (viz čl. 11).
2. Hroby pro ukládání lidských pozůstatků musí splňovat následující požadavky:
  - a) jejich hloubka musí být u dospělých osob a dětí od 10-ti let nejméně 1,5 metrů, u dětí mladších 10-ti let nejméně 1,2 metrů,
  - b) dno hrobu musí ležet nad úrovní kolísání podzemní vody,
  - c) boční vzdálenosti mezi jednotlivými hroby budou stanoveny provozovatelem hřbitova v souladu s čl. 7, odst. 3, písm. a) tohoto Řádu,
  - d) rakev s lidskými pozůstatky musí být bezprostředně po uložení do hrobu zasypána zkyplenou zemínou ve výši min. 1,2 metrů.
3. Před uplynutím tlecí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské ostatky, pokud je možné umístit na úroveň naposledy pohřbených lidských ostatků a vrstva ulehle zeminu nad rakví bude činit nejméně 1 metr.
4. Při přijímání lidských ostatků k pohřbení provozovatel dbá na to, aby převzetí nezpoulněných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem zemřelého a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpoulnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty slouží i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
5. Zpoulněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a provozovatele pohřebiště a způsobem, který odpovídá podmínkám ukládání na daném pohřebišti; u hrobů zpravidla k nohám do niky-sklípků, jinak v ochranném obalu.
6. Nezpoulněné i zpoulněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebiště, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpoulněných lidských ostatků na jiné pohřebiště musí být předem objednán u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.
7. Pokud jsou lidské ostatky uloženy v hrobce, není třeba k jejich přemístění, nemá-li být rakev otevřena, souhlasu krajské hygienické stanice.
8. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpoulněnými i zpoulněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele pohřebiště.
9. V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí provozovatel úhradu nájemného na dobu tlecí od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby, která obstarává pohřbení zemřelého nájemce. Nepožádá-li nikdo o uzavření nájemní smlouvy k předemtnému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností provozovatele o toto místo pečovat.

10. Rakve, použité pro pohřbívání do země musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely (mineralizace) spolu s lidskými ostatky. Za zetlené se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držící vcelku. Pro výrobu rakví ukládaných do hrobu na pohřebišti nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně.
11. Výplň rakví může být pouze z lehce rozložitelných materiálů, jako dřevěné piliny, papír a látky u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla, obsahující složky škodlivých látek. Před spuštěním do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno se spodní částí rakve.
12. Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.
13. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve:
  - a) vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo
  - b) kovové, nebo
  - c) dle ČSN Rakve.Maximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m.

Článek 9

Podmínky pro otevření hrobu provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud provozovatel pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky:
  - a) písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,
  - b) doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby - práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
  - c) prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i náradí a na vlastní odpovědnost,
  - d) osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
  - e) doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO,
  - f) provede protokolární převzetí pracoviště před i po otevření hrobu, včetně případných fotografií příslušného místa před jeho otevření a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.
2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být provozovatelem pohřebiště seznámen s řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
3. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, provozovatel pohřebiště je oprávněn kdykoli :
  - a) zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
  - b) požádat o přerušení prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.
4. Otevření hrobu u něhož neuplynula tlecí doba od posledního pohřbení je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlenými lidskými ostatky.
5. Provozovatel pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek, nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.

6. Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkrpřenou zeminou ve výši minimálně 1,2 metru.
7. Provozovatel pohřebiště zajistí při otevření hrobu provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
8. Náklady vzniklé provozovateli pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 10

Dřeviny a lavičky

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem provozovatele. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.
2. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy s výjimkou toho, kdy se nájemce písemně zaváže k tomu, že bude místo užívat pouze k uložení zpopelněných lidských ostatků.
3. Provozovatel může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejíž výsadbě nedal souhlas.
4. Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu (viz zákon č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů).
5. Všechna trvalá zeleň vysazená na pohřebišti se stává majetkem provozovatele pohřebiště.
6. Pokud je růstem vzrostlých stromů způsobována nájemci škoda na majetku, rozhoduje o způsobu řešení nebo náhrady příslušný správní orgán.
7. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu provozovatel.
8. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti provozovatel nebo osoba, které k tomu udělí provozovatel souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.
9. Jednoduché práce nutné k udržování a okrášlování hrobových míst a hrobového zařízení provádějí nájemci nebo podnikající fyzické či právnické osoby nájemcem pověřené.

Článek 11

Sankce

1. Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.
2. Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví
  - a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,
  - b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
  - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo neoprávněně provádí exhumaci.
3. Za přestupky uvedené výše lze uložit pokutu až do výše 100 000,- Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 12

Ostatní ustanovení

1. Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.
2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.
3. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí obec Sázava.
4. Výjimky z Řádu pohřebiště dle individuální žádosti může schválit rada Obce.
5. Pokud pohřebiště nebo jeho část včetně hrobových zařízení jsou zapsány v seznamu kulturních památek nebo se nacházejí na území památkového zájmu či jsou v seznamu vojenských hrobů a pohřebišť, civilních válečných hrobů a pohřebišť, vztahují se na péči o ně zvláštní předpisy (viz. např. zákon o státní památkové péči).

Článek 13

Zrušující ustanovení

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád pohřebiště, schválený radou obce Sázava ze dne 23.05.2011.

Článek 14

Závěrečná ustanovení

1. Tento řád je účinný dnem .....
2. Řád veřejného pohřebiště bude vyvěšen na úřední desce obecního úřadu Sázava po dobu 15-ti dnů a po celou dobu platnosti tohoto řádu musí být vyvěšen na pohřebišti na místě obvyklém a na webu obce Sázava (www.obecsazava.eu)

František Ledvinka v.r.
starosta obce

Jan Hošek v.r.
místostarosta obce